

MROŻONKI ARTYKUŁY MROŻONE I PRZECHOWYWANE W CHŁODNIACH	N O R M A B R A N Ż O W A	
	Szpinak zamrożony	
	BN-85 8165-03	
	Zamiast BN-71/8165-03	
Grupa katalogowa 1257		

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest szpinak zamrożony przeznaczony na eksport i rynek krajowy.

1.2. Określenia

1.2.1. szpinak zamrożony — produkt uzyskany przez zamrożenie zblanszowanych, całych lub mechanicznie rozdrobnionych liści szpinaku.

1.2.2. przestrzenie powietrzne na powierzchni porcji — przestrzenie powstałe pomiędzy powierzchnią zapakowanego produktu i wewnętrzną stroną opakowań jednostkowych, spowodowane pozostawieniem powietrza podczas procesu pakowania szpinaku przed zamrożeniem.

1.2.3. przestrzenie powietrzne wewnątrz porcji — przestrzenie powstałe w wyniku niewłaściwego ułożenia liści lub szpinaku rozdrobnionego w bloku lub porcji przed procesem zamrożenia.

1.2.4. wyciek samoczynny — płyn wydzielający się w czasie rozmrażania szpinaku w liściach lub rozdrobnionego.

1.2.5. szpinak właściwie zblanszowany — produkt wykazujący ujemny test na obecność peroksydazy, przy jednoczesnym zachowaniu żywej, zielonej barwy świadczącej o małej degradacji chlorofilu.

1.2.6. Pozostałe określenia — wg BN-70/8165-21.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od postaci gotowego produktu rozróżnia się:

- liście szpinaku zamrożone,
- szpinak rozdrobniony zamrożony.

2.2. Standardy. Ustala się jeden standard jakościowy szpinaku zamrożonego.

2.3. Przykład oznaczenia liści szpinaku zamrożonych:
LIŚCIE SZPINAKU ZAMROŻONE — BN-85/8165-03

3. WYMAGANIA

3.1. Surowiec. Szpinak świeży — wg BN-80/9137-28.

3.2. Wymagania i tolerancje

3.2.1. Liście szpinaku zamrożone — wg tabl. 1.

Tablica 1

Cecha	Wymagania i tolerancje
1	2
Wygląd a) w stanie zamrożonym	w bloku lub porcji liście młodego szpinaku odmian nie różniących się barwą, uformowane w jednolitej bryle, nie oblodzone; dopuszcza się występowanie nieznacznych przestrzeni powietrznych wewnątrz bloku; oszronienie produktu i opakowania nie stanowi wady
b) w stanie rozmrożonym — liści z ogonkami dłuższymi niż 5 cm, % wag., nie więcej niż	liście całe i części liści, wiotkie, nie rozpadające się, długość ogonka pozostającego przy blaszce liściowej do 5 cm 20
Barwa a) w stanie zamrożonym	intensywnie zielona na powierzchni i przekroju bloku lub porcji; dopuszcza się sporadyczne punktowe ściemnienie barwy
b) w stanie rozmrożonym — liści o zmienionej barwie na części powierzchni, % wag., nie więcej niż	zielona 5
Zdrowotność	liście wolne od uszkodzeń przez szkodniki i zmian chorobowych, bez śladów pleśni i fermentacji
Smak i zapach w stanie rozmrożonym	typowy, lekko osłabiony, bez goryczki, nie dopuszcza się oznak zapeśnienia, fermentacji lub innych obcych zapachów i posmaków
Blanszowanie	szpinak właściwie zblanszowany
Wyciek samoczynny, % wag., nie więcej niż	15

Zgłoszona przez Centralne Laboratorium Chłodnictwa
Ustanowiona przez Dyrektora Centralnego Laboratorium Chłodnictwa dnia 16 grudnia 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 2/1986 poz. 5)

cd. tabl. 1

Cecha	Wymagania i tolerancje
1	2
Zanieczyszczenia	szpinak bez zanieczyszczeń mineralnych bez pędów kwiatowych, korzeni lub ich części, nieszkodliwych ciał obcych pochodzenia roślinnego
Zawartość, % wag., nie więcej niż:	
— zanieczyszczeń mineralnych	0,04
— korzeni lub ich części	0,3
Zawartość, szt/kg, nie więcej niż:	
— niewykształconych pędów kwiatowych	3
— nieszkodliwych zielonych ciał obcych pochodzenia roślinnego	2

3.2.2. Szpinak rozdrobniony, zamrożony — wg tabl. 2.

Tablica 2

Cecha	Wymagania i tolerancje
1	2
Wygląd	
a) w stanie zamrożonym	szpinak rozdrobniony, uformowany w jednolitą, kształtną bryłę, bez przestrzeni powietrznych wewnątrz bloku lub porcji; nie dopuszcza się wyodrębnionej warstwy lodu; pęknięcie bloku lub porcji, oszronienie produktu i opakowania, przestrzenie powietrzne na powierzchni nie stanowią wady
b) w stanie rozmrożonym	jednolita masa nie rozdzielająca się
Barwa	
a) w stanie zamrożonym	intensywnie zielona na powierzchni i przełomie bloku lub porcji; dopuszcza się punktowe ściemnienie lub rozjaśnienie barwy
b) w stanie rozmrożonym	zielona; dopuszcza się punktowe ściemnienie lub rozjaśnienie barwy
Rozdrobnienie	zależne od zastosowanych mechanicznych urządzeń rozdrabniających, drobno mielony lub przetarty
Zdrowotność	szpinak bez zmian chorobowych, śladów pleśni i fermentacji oraz uszkodzeń przez szkodniki
Smak i zapach w stanie rozmrożonym	typowy, lekko osłabiony, bez wyczuwalnych włókien, bez goryczki; nie dopuszcza się oznak zapleśnienia, fermentacji lub innych obcych zapachów i posmaków
Blanszowanie	szpinak właściwie zblanszowany
Zawartość suchej masy dla towaru przeznaczonego na eksport, % wag., nie mniej niż	5,5

cd. tabl. 2

Cecha	Wymagania i tolerancje
1	2
Wyciek samoczynny, % wag., nie więcej niż	25
Zanieczyszczenia	szpinak bez zanieczyszczeń mineralnych
Zawartość zanieczyszczeń mineralnych, % wag., nie więcej niż	0,04

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Opakowanie, pakowanie, znakowanie — wg BN-79/8165-13.

4.2. Przechowywanie w chłodniach — wg PN-83/A-07005.

4.3. Przechowywanie w obrocie handlowym — w odpowiednio niskiej temperaturze minusowej, zapewniającej zachowanie właściwej jakości produktu aż do chwili końcowej sprzedaży.

Zalecana temperatura przechowywania -18°C .

4.4. Transport. Szpinak zamrożony należy przewozić środkami transportowymi przystosowanymi do przewozu mrożonej żywności, zabezpieczającymi utrzymanie niskich temperatur. Ładownia środka transportowego powinna odpowiadać wymaganiom sanitarnym określonym Zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 września 1971 roku.

5. BADANIA**5.1. Rodzaje badań**

- sprawdzenie wyglądu,
- sprawdzenie barwy,
- sprawdzenie zdrowotności,
- sprawdzenie smaku i zapachu,
- oznaczanie zawartości suchej masy,
- oznaczanie wycieku samoczynnego,
- sprawdzenie skuteczności blanszowania,
- oznaczanie zanieczyszczeń.

5.2. Pobieranie próbek — wg PN-81/A-75051.

5.3. Wykonanie badań

5.3.1. Sprawdzenie cech organoleptycznych wg 5.1 a) ÷ d) wykonać wg PN-81/A-75051 w stanie zamrożonym lub bezpośrednio po rozmrożeniu.

5.3.2. Oznaczanie zawartości suchej masy wykonać wg PN-81/A-75051 p. 4.5.5.

5.3.3. Oznaczanie wycieku samoczynnego wykonać wg PN-81/A-75051 p. 4.5.6.

5.3.4. Sprawdzenie skuteczności blanszowania testem gwajakolowym na obecność peroksydazy wykonać wg PN-81/A-75051 p. 4.5.3.

5.3.5. Oznaczanie zawartości zanieczyszczeń mineralnych wykonać metodą uproszczoną wg PN-81/A-75051 p. 4.5.7.

5.3.6. Oznaczanie zawartości zanieczyszczeń organicznych i nieszkodliwych ciał obcych pochodzenia roślinnego w liściach szpinaku wykonać w następujący

sposób: wydzieloną z próbki ogólnej próbkę średnią zważyć na wadze technicznej, umieścić na białej tacy i rozmrażać wg PN-81/A-75051. Z rozmrożonego produktu wydzielić odrębnie korzenie lub ich części, niewykształcone pędy kwiatowe oraz nieszkodliwe ciała obce pochodzenia roślinnego.

Korzenie określić w % wag. w stosunku do masy badanej próbki. Pędy kwiatowe oraz ciała obce pocho-

dzenia roślinnego obliczyć w sztukach na 1 kg masy próbki.

5.4. Ocena próbki. Badaną próbkę zamrożonego szpinaku należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wyniki badania będą zgodne z rozdz. 3 i 4.

5.5. Ocena partii wg PN-81/A-75051.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralne Laboratorium Chłodnictwa, Łódź.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-71/8165-03

- a) znowelizowano wymagania jakościowe dla szpinaku zamrożonego, dostosowując je do potrzeb eksportu i rynku krajowego,
- b) uzupełniono normę wymaganiami dla szpinaku rozdrobnionego, przeznaczonego na eksport w zakresie zawartości suchej masy,
- c) zaktualizowano normy i dokumenty związane.

3. Normy i dokumenty związane

PN-83/A-07005 Towary żywnościowe. Warunki klimatyczne i okresy przechowywania w chłodniach

PN-81/A-75051 Mrożone owoce i warzywa. Pobieranie próbek i metody badań

BN-80/9137-28 Warzywa świeże. Szpinak

BN-79/8165-13 Mrożone owoce i warzywa. Pakowanie i znakowanie

BN-70/8165-21 Mrożone owoce i warzywa. Podstawowe określenia i podział

Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 września 1971 r. (Mon. Pol. nr 50, poz. 320).

4. Symbol wg SWW — 2464-514, 2464-523.

5. Autor projektu normy — mgr inż. Zbigniew Sikora — Centralne Laboratorium Chłodnictwa, Łódź.